

bage paa, hvad der er Oprindelsen til de nuværende Vanskeligheder. Jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Undersøgelse heraf, men jeg vil kun fremhæve, at det ærede Medlem har fuldstændig Ret i, at Aarsagerne ere hverken fra i Gaar eller fra i Dag. For saa vidt kan det ogsaa med Føje siges, at Stillingen er ikke i sit Væsen anderledes i Aar, end den var baade i Fjor og i Forfjor. Der er kun det, at for hver Gang det gentager sig, at der er Underskud, og dette Underskud lægger sig til de foregaaende, bliver Virkningen mere og mere haandgribelig og til sidst vil enhver kunne tage og føle derpaa. Maaske er dette ogsaa Betingelsen for at komme til at gøre det, der er nødvendigt for at raade Bod derpaa; kun for Øren, som ere lydhøre, nytter det overhovedet at tale, ellers bliver det dog som en Røst i Ørkenen. — Bringe Udgifterne ned! Ja, det er lettere sagt end gjort. Jeg nævnede i Fjor Ordet Sparsommelighed. Jeg vil nævne det igen i Aar. Selv om Frugten af Behandlingen af Finansloven her i Tinget kun skulde blive den, at Udgifterne paa faa og begrænsede Punkter indskrænkedes noget, saa er det ingenlunde at ringeagte. Tendensen i Statshusholdningen har alligevel sin store Betydning. Det, at man her i Tinget holder noget igen, kommer til at virke ogsaa paa hele Administrationen. Men paa den anden Side kan det slet ikke nytte at nægte, at store og indgribende Besparelser paa Udgifterne maa vi ikke gøre os Haab om at kunne gennemføre. Kravene til stadig forøgede Udgifter vedblive at strømme ind paa Rigsdagen, og Bevægelsen i saa Henseende er heller ikke noget for os enestaende. Det samme gentager sig i andre Lande. Dette er overhovedet en Periode med stærkt stigende Udgifter overalt. Men hvad der vistnok vilde være noget ganske særegent for os, det er, om man vilde tro, at vi kunde vedblive med at lade vore Udgifter løbe mægtig til Vejrs og samtidig dermed have Behageligheden af at sætte Skattebyrden ned. De Forslag til en Reform af den direkte Beskatning, som for Øjeblikket ere fremsatte for Rigsdagen, ville medføre alt i alt et Indtægtstab for Statskassen af mindst en 3 Mill. Kr. De egentlige Skattelove, Forslaget om Statstilskud til Kommunerne og Forslaget om Tiendeafløsning ere herved tagne under et — jeg tager Tiendeafløsningen med i denne Sammenhæng, fordi det jo væsentlig er ud fra den Opfattelse, at Tienden er at betragte som en Skat, at man vil finde Mo-

tivet til det meget betydelige Offer, som det foreslaas, at Statskassen skal bringe; hvorvidt denne Opfattelse af Tienden som en Skat er rigtig, er noget, der som bekendt er meget forskellige Meninger om, men det er nu en Gang den Opfattelse, som er bleven godkendt her i Tinget, og som er det Synspunkt, hvorfra Lovforslaget maa ses. Altsaa — samtidig med, at vi arbejde med et meget betydeligt og i de senere Aar stigende Underskud, og samtidig med, at der stilles højlydte og utaalmodige Krav om rask stigende Udgifter, samtidig hermed vil man, at Staten skal give Afkald paa nogle Millioner til Omlægning af de direkte Skatter, og samtidig hermed endelig erklæres det for en Umulighed at gaa højere op med de indirekte Skatter, hvilke man tværtimod vil have bragt ned. Hvis det nu var forskellige Personer, som sagde disse forskellige Ting, kunde det forstaaes, men det er for en stor Del de samme Munde, som sige alt dette paa en Gang. Men alle disse Ting lade sig ikke forene. Det er derfor heller ikke at undres over, at der under disse Forhandlinger her i Tinget fra meget forskellige Sider har rejst sig Røster for, at man skulde søge den direkte Skattereform gennemført saaledes, at det samlede Resultat ikke bliver Indtægtsnedgang for Statskassen. Hvis vi kunde enes om en saadan Affattelse af Skattelovene, vilde det selvfølgelig være i høj Grad ønskeligt for Finanserne. Jeg tror, det kunde lade sig gøre uden i nogen væsentlig Henseende at ændre disse Reformers Karakter. Men under alle Omstændigheder, en Ting bør Rigsdagen være paa det rene med, at det er en Pligt at stræbe i Aar af al Magt at bringe Skattereformen til endelig Afslutning. (Hør!). Thi værre end noget andet for Finanserne er det, at dette Spørgsmaal fra Aar til Aar holds svævende i det uvisse. — Og naar vi spørge om Udsigterne for Fremtiden, maa det, ved Siden af alt andet, heller ikke glemmes, at hvad der særlig har bidraget til at gøre Stillingen i de sidste Finansaar ugunstig, er, at de indirekte Afgifter paa Grund af de trykkede Tider have været svigtende. Der er oven paa den meget stærke Fremgang, som fandt Sted i Midten af 90erne, indtraadt en af disse Reaktionstider, som altid uundgaaelig ville komme; men der er ingen Grund til ikke at antage, at det vil vende sig paa ny, og at vi atter ville faa et normalt stigende Udbytte af de indirekte Skatter.

For altsaa i Korthed at sammenfatte min Opfattelse af, hvad der kan gøres for